

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการศึกษามีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากว่าการศึกษาคือองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคคลเป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถ ในการที่จะไปพัฒนาระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และการปกครองของประเทศให้เจริญก้าวหน้า หากประชากรในชาติมีการศึกษาก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชน และประเทศ ให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ให้การศึกษาไทยสร้างศักยภาพของประเทศในการพึ่งพาตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 56-57) เมื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคล ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องจัดให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นระดับชั้นเรียนที่มีความสำคัญและมีผลต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากว่า การปูพื้นฐานที่ดีจะนำไปสู่การศึกษาในระดับสูงขึ้น หรือนำไปสู่การประกอบอาชีพที่มั่นคงต่อไป

จากรายงานการวิจัยประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา โดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ครู ผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 50 เพียงด้านเดียวคือความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ส่วนในด้านวิชาการอื่นๆ คือความรู้พื้นฐานทางสังคม ความสามารถในการหาแหล่งสนเทศ วิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ มีจำนวนนักเรียนไม่ถึงครึ่งที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 50 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530: 96-97)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากองค์ประกอบหลายประการ เป็นต้นว่าองค์ประกอบทางสติปัญญาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด องค์ประกอบภายในของนักเรียน ภูมิหลังทางครอบครัวของนักเรียน องค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนกระบวนการจัดการศึกษา องค์ประกอบเหล่านี้จะผสมผสานกันอยู่และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (วันชัย ดนัยตโมนุท, 2536: 2) การศึกษาถึงปัจจัยหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมนั้น ควรศึกษาทั้งในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านตัวผู้เรียนและกระบวนการเรียน ด้านตัวผู้สอนและกระบวนการสอนตลอดจนสภาพแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียนและท้องถิ่น (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, ม.ป.ป.,: 2-3) แต่อย่างไรก็ตามการที่จะศึกษา ทุกด้านในการวิจัย ครั้งเดียวกันย่อมเป็นไปได้ยาก

ปัจจุบันภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาที่มีบทบาทและใช้กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งนับวันจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ในฐานะที่เป็นภาษาสากลสำหรับใช้ติดต่อกับนานาชาติประเทศเป็นกฏูแจช่วยให้อำนาจเข้าถึงวิทยาการใหม่ ๆ รอบตัวการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศไว้ในหลักสูตรทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นเวลานาน ในการเรียนภาษาอังกฤษนอกจากความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญาแล้ว คุณลักษณะทางด้านจิตพิสัยของผู้เรียนก็นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนของบุคคลด้วย ดังที่แมดดอกซ์ (Maddox, 1965: 9) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา และความสามารถทางสมองร้อยละ 50-60 ขึ้นอยู่กับความพยายาม และวิธีศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพอีก ร้อยละ 30-40 และขึ้นอยู่กับโอกาส และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีก ร้อยละ 10-15 และการมีวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันด้วย ในทำนองเดียวกันแซนฟอร์ด (Sanford, 1965: 195) ได้รายงานว่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญาก็จริง แต่เชาวน์ปัญญาอย่างเดียว ไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับ ลาวิน (Lavin cited in Utomporn, 1975) กล่าวไว้ว่า ตัวแปรทางด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลใช้พยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนได้เพียง 45 % ซึ่งหมายความว่าความสำเร็จส่วนใหญ่ต้องอาศัยองค์ประกอบด้านคุณลักษณะทาง จิตวิทยาประกอบด้วย

ปัญหาสำคัญในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนมีทักษะหรือมีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ การที่นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชา

ภาษาอังกฤษ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่เต็มใจที่จะเรียนซึ่งอาจมาจากเหตุผลส่วนตัว เช่น นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานที่ดี ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังนั้น การที่จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่ดี หรือมีทักษะความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้นต้องพัฒนาองค์ประกอบด้านคุณลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม หรือพัฒนาผู้เรียนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะค้นหาตัวแปรคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่จะทำนายสัมฤทธิ์ผลในวิชาภาษาอังกฤษได้ เพื่อให้ได้แนวทางที่จะพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกตัวแปร 6 ตัว ได้แก่ การกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะติดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และเขาวนอารมณ์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

การกำกับตนเองในการเรียน (Self-regulated learning) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เนื่องจากว่าการกำกับตนเองในการเรียนเป็นกระบวนการที่บุคคลวางแผนควบคุมและกำกับพฤติกรรมของตนเองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (Schunk and Zimmerman, 1994) นอกจากนั้นการกำกับตนเองในการเรียนยังเป็นกระบวนการที่สามารถปรับพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและมีระบบขั้นตอนชัดเจน บุคคลจะใช้มาตรฐานภายในของตนจูงใจให้ตนเองกระทำพฤติกรรมและมีการประเมินปฏิกริยาการกระทำด้วยตนเอง การควบคุมตนเองจากกระบวนการภายในย่อมจะช่วยให้บุคคลกระทำพฤติกรรมมีประสิทธิภาพกว่าวิธีการควบคุมจากภายนอก (Bandura, 1986 อ้างถึงใน จิราภรณ์ กุณสิทธิ์, 2541) ผู้เรียนที่มีการกำกับตนเองในการเรียนมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และบุคคลที่ควบคุมตนเองจากกระบวนการภายในย่อมจะช่วยให้เขากระทำพฤติกรรมได้บรรลุผลกว่าบุคคลที่มีการกำกับตนเองต่ำ ผู้เรียนที่มีการกำกับตนเองในการเรียนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย (Pintrich and De Groot, 1990; Staudt, 1995; Willams, 1996) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิมเมอร์แมนและมอร์ติเนซ-พอนส์ (Zimmerman and Mortinez-Pons) ในปี 1986 และการวิจัยในปี 1988 ที่พบว่า การใช้กลวิธีกำกับตนเองในการเรียนมีค่าสหสัมพันธ์สูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วิธนา เตชะโกมล, 2541) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ถ้านักเรียนมีการกำกับตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ก็จะสามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษได้ จึงควรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีการกำกับตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

จากการศึกษาของมาร์ธา ไนอิคอส และรีเบคคา ออกซ์ฟอร์ด (Martha Nyikos and Rebecca Oxford, 1994: 11-22) ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนภาษาเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในตัวผู้เรียน (Learner Variables) กับองค์ประกอบภายนอก (Situational Variables) โดยองค์ประกอบในตัวผู้เรียนเกี่ยวข้องกับมุมมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเอง หรือความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ของบุคคล เพราะโดยทั่ว ๆ ไป บุคคลจะมองตนเองในลักษณะของการมีความสามารถหรือขาดความสามารถ ซึ่งความเข้าใจเช่นนี้มักตามด้วยความรู้สึกทางจิตใจที่เกี่ยวกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลว การยอมรับหรือไม่ยอมรับความสามารถของตนเอง ความเข้าใจนี้จะเป็นตัวสนับสนุนผู้เรียนเอง ผู้เรียนที่เชื่อว่าตนมีความสามารถก็จะพยายามในการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura, 1977) ที่ว่า บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งได้อย่างเหมาะสม หรือประสบความสำเร็จได้ มิได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ และทักษะที่บุคคลมีอยู่เท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับรับรู้ถึงความสามารถที่บุคคลมีต่อตนเอง (Self efficacy) ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีผลต่อแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมของบุคคลด้วย สรุปได้ว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลต่อบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น มีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลในการพิจารณาว่า จะเลือกทำพฤติกรรมหรือไม่ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะมีความเอาใจใส่งาน กระตือรือร้น และใช้ความพยายามมุ่งมั่นในการทำงานนานกว่าบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ซาดริ และโรเบิร์ตสัน (Sadri and Robertson, 1993) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานและการเลือกกระทำพฤติกรรมของบุคคล

นอกจากนี้ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura, 1977 b, 1982 cited in Bikkar, James and Ingvar, 1993) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถเป็นตัวทำนายได้ว่าบุคคลจะทำงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่ จะใช้ความพยายามมากน้อยแค่ไหน และมีความคงทนต่องานเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากได้นานเท่าใดนั้น ยังมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม ปัจจัยเหล่านี้ก็คือ รูปแบบการคิด ความชอบของบุคคล นั่นคือ ทศนคติ (Attitude) จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทศนคติเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมได้ดีนั้น สิ่งหนึ่งที่บุคคลต้องมีคือทศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นก่อน ทศนคติจะเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน หรือล้มเหลวก็ได้

จึงกล่าวได้ว่า ทักษะคิดที่ดีต่อวิชาที่เรียนจะก่อให้เกิดความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียนอย่างแท้จริง นักเรียนจะเกิดความพอใจ อยากรู้ อยากเห็นในวิชาที่ครูสอนและรู้สึกว่าการเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เกิดการศึกษาค้นคว้าและเตรียมพร้อมที่จะแก้ไขอุปสรรคต่าง ๆ ให้ผ่านไปได้อย่างดี

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักเรียนเนื่องจากว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นในการใช้กลวิธีการกำกับตนเองในการเรียนรู้และมีความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (Allan Wigfield cited in Schunk and Zimmerman, 1994) เช่นเดียวกับที่ บรูเนอร์ (Bruner, 1961: 1195) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณแรงจูงใจของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน และยังทำให้เกิดความพร้อมที่จะทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังกระตุ้นให้นักศึกษาเต็มอกเต็มใจที่จะเรียนและแรงผลักดันให้นักศึกษามีสถานะที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบ มีความต้องการความสำเร็จสูงขึ้น (Strang, 1957 อ้างถึงใน จิราภรณ์ กุณสิทธิ์, 2541) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นอกจากจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพในการทำงานแล้ว ยังพบว่า ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากว่าเมื่อนักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็จะทำให้เกิดความพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและก่อให้เกิดการรับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมการกระทำหรือควบคุมพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดความสำเร็จได้ (ภัทราพรพรณ สุขประชา, 2540)

นอกจากนี้ ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญและส่งผลต่อการเรียนรู้ของบุคคล จากการศึกษาของ สตีเวนสันและอดัม (Stevenson and Adam, 1969: 24-28) พบว่าความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าวัดระดับความวิตกกังวลต่ำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงแต่ถ้าวัดระดับความวิตกกังวลสูงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต่ำ นอกจากนั้นยังพบว่า ถ้ามีความวิตกกังวลในระดับต่ำจะช่วยเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากตัวแปรต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เซาว์นอารมณ์ (Emotional Intelligence) ก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญจากการที่ได้ศึกษาองค์ประกอบและพัฒนาการของเซาว์นอารมณ์ น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาความสำเร็จในหน้าที่การงานในชีวิตและการเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคลอื่น ดังที่ เดเนียล โกลแมน (Daniel Goleman, 1998: 317) ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าเซาว์นอารมณ์ มีส่วนในการส่งเสริมและเกื้อกูลเซาว์นปัญญา ก่อให้เกิดความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้เขาวนอารมณ์ยังมีบทบาทในการกำหนดบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาเข้าใจตนเอง เข้าใจบุคคลอื่น มุ่งที่จะใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ดังนั้น การที่จะศึกษาว่าเขาวนอารมณ์มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ จึงมีความสำคัญและควรที่จะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการวิจัยต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ได้แก่ การกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ ทักษะคิดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และเขาวนอารมณ์ ว่าตัวแปรเหล่านี้จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหรือไม่ และจากการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมระดับประเทศ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 34.75 โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 7.80 ระดับพอใช้ร้อยละ 26.21 และระดับที่ต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 65.99 (ข้อมูลจากสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) จากการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับเขตการศึกษาพบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในเขตการศึกษา 11 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในกลุ่มต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกเขตการศึกษาทั่วประเทศ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นถึงความจำเป็นที่จะศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11 ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางแก่งานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและแก้ไข ปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรคัดสรรทางจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11

2. เพื่อสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11 ด้วยตัวแปร ด้านการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ ทักษะคิดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และเซวาร์นอารมณ์

3. เพื่อหาตัวทำนายที่ดีที่สุด สำหรับทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ตัวแปรคัดสรรทางจิตวิทยา ได้แก่ การกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ ทักษะคิดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และเซวาร์นอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. การกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ ทักษะคิดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และเซวาร์นอารมณ์ สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 กระทรวงศึกษาธิการ

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ที่นำมาศึกษาในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่

- 2.1 การกำกับตนเองในการเรียน
- 2.2 การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ
- 2.3 ทักษะคิดต่อวิชาภาษาอังกฤษ
- 2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 2.5 ความวิตกกังวล
- 2.6 เซวาร์นอารมณ์

3. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

4. การวิจัยนี้ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 กระทรวงศึกษาธิการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรคัดสรรทางจิตวิทยา หมายถึง ตัวแปรสำคัญทางจิตวิทยาซึ่งเป็นตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ที่เลือกมาศึกษา ได้แก่ ตัวแปรด้านการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ ทักษะติดต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล เซาวันอารมณ์ ซึ่งคาดว่าจะสัมพันธ์และสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11 โดยสังเกตจาก หลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2. การกำกับตนเองในการเรียน หมายถึง การที่บุคคลมีการกำกับตนเองเพื่อให้มีความรู้และทักษะต่าง ๆ โดยมีการรู้คิด ควบคุมการกระทำและแรงจูงใจ จัดการสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และใช้กลวิธีทางปัญญาในการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดการกำกับตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียนของ วัตินา เตชะโกมล (2541) ที่สร้างตามกรอบแนวคิดของ พินทริช และดีกรูท (Pintrich and De-Groot, 1990) และซิมเมอร์แมน และพอนส์ (Zimmerman and Pons, 1986, 1988)

3. การรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษ หมายถึง การที่บุคคลตัดสินความสามารถของตนเองในการกระทำที่เฉพาะเจาะจงและในสถานการณ์ทั่วไปในวิชาภาษาอังกฤษ โดยบุคคลจะตัดสินความสามารถของตนเองทั้งจากพฤติกรรมเฉพาะและทั้งจากสถานการณ์ทั่วไปในวิชาภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้น ในงานวิจัยนี้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองทางภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองของ จิราภรณ์ กุณสิทธิ์ (2541) ที่สร้างจากกรอบการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองของวูดและลอค (Wood and Locke, 1987) และมอน (Mone, 1994)

4. ทักษะติดต่อวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนในด้านความสำคัญ คุณค่า และคุณประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษ ด้านความสนใจและความรู้สึกต่อวิชาภาษาอังกฤษ และด้านการแสดงออกและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาภาษาอังกฤษ ในงานวิจัยนี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดทักษะติดต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขัน และการทำงานด้วยมาตรฐานอันดีเลิศ หรือปรารถนาที่จะชนะ หรือทำดีกว่าผู้อื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ รู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลว ในงานวิจัยนี้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ จิราภรณ์ กุณสิทธิ์ (2541) ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบวัดของ ทศพร ประเสริฐสุข (2525)

6. ความวิตกกังวล หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นเมื่อรู้สึกว่าตนเองถูกคุกคาม ตกอยู่ในอันตราย หรือไม่ปลอดภัย ความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกไม่สบายใจ หวาดหวั่น กระวนกระวายใจ กลัว และบุคคลอาจมีการตอบสนองเกิดขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และพฤติกรรม ในงานวิจัยนี้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความวิตกกังวล STAI Form Y ของ สปีลเบอร์เกอร์ (Spielberger et. al., 1983) แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ธาตรี นนทศักดิ์

7. เซาว์นอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการที่จะไหวพริ้วทันความคิด ความรู้สึก ภาวะอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ สามารถติดตามกำกับควบคุมและรู้จักจำแนกแยกแยะ เพื่อชี้นำความคิดและการกระทำของตนเอง ในงานวิจัยนี้หมายถึงคะแนนที่ได้จากมาตรวัดเซาว์นอารมณ์ของ Schutte (1998) ที่สร้างตามกรอบแนวคิดของ ปีเตอร์ สโลเวย์ และ จอห์น เมเยอร์ (Peter Salovey and John Mayer) แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถด้านความรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ซึ่งพิจารณาจากคะแนนที่วัดได้ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 11

10. เขตการศึกษา 11 หมายถึง เขตการศึกษาที่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
2. เพื่อนำตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป